

DÉLMAGYARORSZÁG

77. évfolyam, 12. szám
1987. január 15., csütörtök

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Elnéptelenedő községek

A Csongrád megyei települések népességmegtartó erejéről és a kis községek lélekszám-fogyatkozásának megakadályozásáról tárgyalt többek között tegnapi, szerdai ülésén a HNF Csongrád megyei elnöksége. A témával kapcsolatos írásos anyagot Bérczi Gyula, a Csongrád Megyei Tanács V. B. tervosztályvezetője egészítette ki szóban. Második napirendként Molnár Sándor, a népfront megyei titkára ismertette a Csongrád Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága és a népfront megyei elnöksége közötti együttműködési megállapodást. Majd Ósz Károly, a HNF megyei titkárhelyettese számolt be a bizottság éves és az elnökség első féléves munkatervéről.

Csongrád megye népességmegtartó erejének vizsgálatát ismertető írásos anyag szerint: megyénk 54 községe közül mindössze kilencben emelkedett, a többiben csökkent a népesség száma. A többi lelet számoló falvak népességmegtartó képessége erősebb, hiszen ezekben jobb az egészségügyi, a kereskedelmi ellátás, s általában az elvárásoknak megfelelően közművesítettek. A rohamosan fogyatkozó községek átlagos lélekszáma 900 fő alatt van.

Természetes és érthető a községekből a városba, illetve a rosszabb helyzetben levő kis településekből a most újuló községekre történő vándorlás. Mégis egyes települések teljes elnéptelenedésének megelőzése településpolitikánk egyik legfontosabb teendője. Ezt a célt megvalósítandó az arra alkalmas községek népességmegtartó képességét fokozni kell.

A népesség megtartását különféle tényezők együttes megléte határozza meg. Az egyik legfontosabb a biológiai reprodukció képessége, amely a 80-as években Csongrád megyében jóval az országos átlag alatt volt és maradt. Oka: az alacsony születésszám és a települések elöregedése.

A megye gazdasági eltartóképességének meghatározója a mezőgazdaság. Az elmúlt másfél évtizedben úgy tűnik, jócskán javult ez az eltartóképesség, hiszen mindenütt igen fontosnak tartják a háztáji és a kiegészítő gazdaságok szerepét. A népességmegtartó erő fontos tényezője még az, hogy mennyire kiépített a település közlekedése, milyen a telefonhálózat, a község állapota. Sajnos, sok helyütt e téren kritikus a helyzet. Megyénkben már a 80-as éveket megelőzően is alapvető célkitűzés volt a lakásépítés, az oktatás és az egészségügyi ellátás fejlesztése, valamint a lakossági szolgáltatások biztosítása. Azonban a községek részeseése e fejlesztési forrásokból igen alacsony.

A fogyatkozó községekben a jövőt a fiatal korosztály végleges letelepedése jelentené, amelyre általában kevés az esély, pontosan a rossz ellátás és a munkahelyválaszték szűkössége miatt.

Az írásos beszámolót Bérczi Gyula szóban is kiegészítette, és elmondta, hogy sajnos nem szüntek meg a különböző települések között a

fejlesztési-fejlesztési eltérések. Tovább növekedett a különbség a város és ellátási körzete között, az előbbi javára.

A tájékoztatót hozzászólások, az anyaggal kapcsolatos kiegészítések követték. A népfront teendőiről és lehetőségeiről szólva Szabó Gáborné elmondta, hogy a társadalmi szervezet mindaddig nem képes tenni az elvándorlás ellen, amíg egyéb népességmegtartó tényezők — mint a jó ellátás, a közlekedés, a dolgozók anyagi megbecsülése — hiányoznak a kis településeken. A megyei pártbizottság osztályvezetője, Horváth Lajos közvetlen összefüggésre hívta fel a figyelmet a gazdasági eltartóképesség, az ellátás színvonala és a biológiai reprodukció között, mondván: ha a kis település vonzereje nő, a fiatalok maradnak, a születésszám legálább stagnál.

A megyei népfront településpolitikai bizottságának javaslatát továbbította az elnökségnek Kovács Imre. A bizottság fontosnak tartana egy olyan átfogó szociológiai felmérést a megye összes településén, amelyből kiderülne, milyen közvetlen okok motiválják az embereket községük elhagyására. Arról a most induló vizsgálatról szolt Grasszely Gyula, amely a Csongrád megyei és a vajdasági határ menti települések életét szándékszik elemezni, és amelynek eredményei várhatóan segítik majd a településfejlesztési gondok enyhítését, a tervek megvalósítását. A bejárással, az ingázással kapcsolatban hangsúlyozta Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese: „Illúzió az a vágy, hogy a napi munkába-, illetve hazautazgatást meg lehet szüntetni. Ehelyett inkább arra kellene törekedni, hogy a távolsági ingázás mérséklődjön.”

Végezetül Nagy István, a népfront megyei elnöke kért szót. Az egyes települések elnéptelenedésének, a lélekszám rohamos fogyatkozásának okát egy régen volt tudatos törekvésben látja, miszerint a fiatalokat becsábították a városba, messzebbre költöztették az életet sokhelyütt. A sok feleslegesen bezárt iskola, az értelmiségi bázis „elűzése” márcsak azért is hiba volt, mert így a községek előreívő erejét, közhangulatának alakítóját, a helyi lokálpatriotizmus éltető erejét sorvasztottuk el.

K. K.

Hóhelyzet a megyében

A tárcaközi bizottság ülése

Szerdán ismét tanácskoztak — Urbán Lajos közlekedési miniszter vezetésével — a rendkívüli időjárás miatt összehívott Tárcaközi Koordinációs Operatív Bizottság. Megállapították, hogy országszerte jelentősen javult a helyzet.

A megfeszített munkának köszönhetően egyre megbízhatóbb a vasúti közlekedés. Szerdán 2 ezer 500 vasutas és félezer honvéd tisztította a váltókat, a vágányokat, szabadította ki a hó fogságából a vagonokat. Csupán egyetlen, két kilométeres, keskeny nyomtávú pályaszakasz járhatatlan, Szabolcs-Szatmár megyében, Dombrád és Herminatanya között. Úgy tervezik, hogy a jövő hét elején már újból a téli menetrend szerint közlekednek a személyvonatok. A csütörtökre virradó éjszaka megkezdődhet a gyorsrejonati rendszer visszaállítása, azaz a vidéki gócközpontokból néhány órán belül a fővárosba, illetve más városokba juttatja a vasút a gyorsan romló, a fagyveszélyes, és a többi, sürgős szállítást igénylő árut.

A Volán helyi és helyközi járatai kisebb-nagyobb készségekkel, de csaknem a menetrendnek megfelelően közlekednek, egyes távolsági járatok indításánál azonban mérlegelik a helyi időjárási és útvizonyokat.

Országszerte javult az utak állapota, a főútvonalak mindenütt járhatók. A szerda déli adatok szerint már csak néhány megyében, így elsősorban Győr-Sopron, Veszprém, Fejér, Somogy, Borsod-Abaúj-Zemplén és Zala megyében vannak járhatatlan mellékutak. Fejér megyében 15, Veszprém megyében 13, Somogyban pedig 6 települést nem lehet közútról megközelíteni. Az M7-es út bal pályája a Balaton és a főváros között ugyancsak járhatatlan, a Budapestre tartó autósoknak a 70-es utat kell választaniuk. Az M7-esen — Székesfehérvár és Balatonvilágos között — több mint 40 elakadt jármű: kamion, busz, személygépkocsi vesztegel, ezek némelyike akadályozza a forgalmat, illetve az úttisztítást. Az ország útjait a közúti igazgatóságok 770 járműve, csaknem 1500 dolgozója megfeszített munkával takarítja, szinte megállás nélkül.

Zavarítalan a munka

Három napja küzdünk a tél viszontagságos időjárásával. Az elmúlt időszakot értékelve adott sajtótájékoztatót tegnapi, szerdán délután Petrik István, a megyei tanács általános elnökhelyettese, aki egyben a megyei operatív bizottság elnöke is. Az operatív bizottság egyébként úgy ítélte meg a körülményeket, hogy szűkebb pátriánk intézményei, vállalatai, szövetkezetei hamar felkészültek a rendkívüli helyzet

Járhatók az utak, az ellátás biztosított Az operatív bizottság intézkedései

Hótisztító munkagép a színház előtt

Rendkívüli hómunkásokat vesznek fel

A városi tanács építési és közlekedési osztályának vezetőjétől, Nagypál Miklóstól kapott délutáni tájékoztatás szerint most a felgyülemlett hó eltávolítása, elszállítása vált Szeged főútvonalain elsőrendű feladattá. A rakodás tegnap már megkezdődött, de hogy gyorsítható, a tegnapi 20 teherautó számát mátlól megduplázzák. Erre azért is szükség van, mert a még mindig jeges „aljazaton”, a torlaszok miatt leszűkült útesteken a lefolyókat, áttereszket meg kell tisztítani. Az esetleges olvadási, a hóé elvezetését segítő, már tegnap vettek fel rendkívüli hómunkásokat, de mert lapunk legközelebb ma reggel jut el olvasóinkhoz, a jelentkezés helyét ezúton is az érdeklődők figyelmébe ajánljuk. Tehát reggel hattól a Bajza utca 3. szám alatti faháznál veszik fel a hómunkásokat, akik egy nyolcórás műszakra 200, éjszaka 250 forintot kapnak.

legyűrésére. A különböző szervek felhasználják a három évvel ezelőtti tapasztalatokat, amikor a megye a tél szorító ölelésében napokon keresztül élet-halál harcot folytatott az elemekkel. Az akkori tapasztalatok alapján az illetékesek most azonnal cselekedtek. Bár a tél ezen a vidéken nem okozott annyi gondot, mint az ország más területein, illetve három esztendővel ezelőtt. Péntek óta a tanácsok ügyelet tartanak, és a helyi igazgatás felső utasítás nélkül operatív bizottságot alakított. A honvédelmi miniszter parancsára vasárnaptól a helyi alakulatok készen állnak, hogy segítsenek a hó eltakarításában. A honvédelmi segítséget csak hétfő éjszaka kellett igénybe venni Szentes környékén, ahol utat tisztítottak.

A rendőrség, a munkásörtség is kész arra, hogy segítségét bármelyik településen felhasználják. A rendkívüli helyzetre felkészültek a megye egészségügyi intézményei is, szerencsére eddig a tél nem adott sok dolgot. Az operatív bizottság örömmel adhat számot arról a megye lakosságának, hogy szűkebb pátriánkban a munka zavartalanul folytatódott. Iskolákat nem kellett bezárni, a gazdasági élet sehol nem bémult le. Ez köszönhető részben annak, hogy a közúti igazgatóság 28 munkagépe éjjel-nappal takarítja a havat. Csak hétfőn fordult elő, hogy néhány úton egy nyomvonalon közlekedhettek a járművek. De keddtől minden főút teljes szélességében járható, sőt, szerdára a mellékutakat is megtisztították a hótömegtől. Tegnapi, szerdán a helyzet jelentősen változott, hisz a hó helyett ónos eső esett. Ezért az utak szűkületét megkezdte. Pillanatnyilag a bekötőutak torkolatá-

nál levő hótorlaszok eltávolítása jelent még gondot.

A zavartalan közlekedés lehetővé tette, hogy minden település ellátását biztosítsák. A tej-, sütő- és húsipar szállítmányai mindenhol — néhol kis késéssel — eljutottak. Mivel az ország más vidékei sokkal jelentősebbek a gondok, nagyobbak a hótorlaszok, ezért hétfőn Szegedről 300 ezer liter tejet nem tudtak útra bocsátani. A minisztérium segítségével azonban ez a nehézség is megoldódott. Tegnapi 22 vagon fűtőolaj érkezett a megyébe, így az olajkályha mellett melegedőknél sem kell aggódnunk. A kisebb településeken is a körülményekhez képest az ellátás megfelelő. Rátartással, előrendeléssel és előszállítással készülnek az útletek a tél további támadása ellen. Egyelőre semmilyen rendkívüli intézkedésre nincs szükség, csak a lakosság, az intézmények, vállalatok, szövetkezetek eddigi tanúsított helytállására.

Felhívás
A megyei operatív bizottság megköszöni a lakosságnak, az intézmények, vállalatok, szövetkezetek dolgozóinak helytállását, amit a rendkívüli időjárás során eddig tanúsítottak. Ugyanakkor felhívással fordul mindenkihez, hogy a házak előtt, a közterületeken még nagyobb gondot tisztítsák meg a hótól a járdát, és körültekintően gondoskodjanak a biztonságos közlekedésről. Felhívja arra is a figyelmet, hogy a KISZ-es fiatalok — ha a helyzet úgy kívánna — segítsenek a hóeltakarításban, csak a települések igényelik munkájukat.

Javul a közlekedés

Fokozatosan normalizálódik a helyzet a vasútvonalakon is, kaptuk a tájékoztatást tegnap a MÁV Szegedi Igazgatóságától. Szerdán délután az előző napihoz képest már újabb személyvonatot indítottak 15 órakor Szegedről Ceglédre, ahonnan átszállással lehetett eljutni a fővárosba. Akárcsak tegnap, a mai napon is indul Szegedről reggel 4.50-kor a fővárosba személyvonat, 6.32-kor gyorsvonatként a hagyományos expresszvonat, 15 órakor személyvonat és 18.20-kor még egy személyvonat. A miskolci gyorsot 16.45-kor indítják, és arról Budapest felé Cegléden lehet átszállni. Közlekedik a menetrend szerinti pécsi gyors is. Szó van arról, hogy a mai napon még egy személyszállító vonatot elindítanak, erről érdemes tájékozódni a szegedi 10-006-os városi telefonszámon.

A megye városai viszonylatában tudni kell azt, délután 17.55-kor nem közlekednek.

(Folytatás a 2. oldalon.)